

Mere mangfoldig kunst og kultur i Aarhus og mere kunst og kultur udenfor Ringgaden (Budgetforslag B2026)

Forslagsstiller: Thure Hastrup – Alternativet

Forslaget retter sig mod Magistraten for Kultur og Borgerservice - MKB

Forslag:

Styrkelse og udvikling af kunst- og kulturlivet i Aarhus med mere mangfoldig kunst og kultur samt mere kunst og kultur udenfor Ringgaden, hvilket indebærer både penge og medarbejdere.

Hvad vil vi gerne opnå? Hvorfor stilles forslaget?

I Aarhus er kunst- og kulturlivet især centreret indenfor Ringgaden, i en række kulturinstitutioner, teatre, biografer, museer, festugen mm. Alt dette er godt og er med til at gøre Aarhus til en funkende kunst- og kulturby. Men det er ikke nok. Der mangler noget mere mangfoldighed i kunst og kulturlivet, og i den forbindelse mangler der mere kunst og kultur udenfor Ringgaden.

Med udgangspunkt i "Anbefaling 02 – Mere kunst og kultur udenfor Ringgaden" fra "10 anbefalinger fra Aarhus Kommunes Kunstråd", maj 2025, foreslås en styrkelse af mere mangfoldig kunst og kultur i Aarhus samt mere kunst og kultur udenfor Ringgaden.

Kulturmidlerne skal ud i de store boligområder, hvor der findes en rigdom af kulturer og etniciteter. Der er store potentialer i boligområder som Frydenlund, Bispehaven, Herredsvang, Rosenhøj, Langkærparken mfl., hvilket der også er i områder som Hjortshøj, Lystrup, Tranbjerg, Beder-Malling, Viby, Kolt-Hasselager mfl.

Udfordring

Kunstrådet beskriver problemstillingen således:

"Der er et uudnyttet potentiale i byens demografi, når det kommer til både kulturskabelse og publikumsmobilitet. Der findes utallige tilbud inden for Ringgaden, mens kulturprojekter uden for centrum har sværere ved at finde fodfæste – og gæster. Tilst Læser, Sigrids stue, musik- og kulturfestivalen Centrum Vest samt Containeren i Hjortshøj er få, men gode eksempler på, hvordan et levende og dynamisk kulturliv kræver samarbejder og mere sparring på tværs af byens aktører."

Baggrund

Under Aarhus som Europæisk Kulturhovedstad 2017 blev Eutopia etableret i Gellerup. Det var et kulturprojekt, der inkluderede mangfoldigheden gennem forskelligartede kunstneriske oplevelser og møder. Eutopia blev en succes med mangfoldig kulturel udfoldelse og stor og mangfoldig publikums-deltagelse. Men Eutopia blev ikke videreført efter 2017.

Tiloversblevne midler fra Eutopia blev brugt til at starte Gellerup Art Factory (GAF), der i dag er centrum for et mangfoldigt og sprudlende kunst- og kulturliv i bydelen, båret af flere organisationer og foreninger i området. Kulturelle arrangementer i GAF-regi har igen og igen trukket publikum fra hele Aarhus til festivaler, koncerter, filmvisninger mv. bl.a. på Gellerupscenen.

I august 2025 deltager GAF sammen med andre kultur-aktører i Aarhus samt Kulturforvaltningen i Kulturmødet på Mors med præsentation af et meget mangfoldigt kulturelt program med teaterforestillinger, cirkus, film, koncerter mv. samt en række samtaler om styrkelse af kulturel mangfoldighed ud fra erfaringerne i Aarhus.

Kulturpuljen Gellerup Kulturmidler har til formål er at udvikle en åben og attraktiv bydel samt at styrke det lokale kunstneriske og kulturelle miljø. Denne pulje er ligeledes med til at få kulturlivet i bydelen til at blomstre med økonomisk støtte til institutioners og foreningers mangeartede projekter, ofte i forskellige samarbejder, indenfor teater, musik, billedkunst, cirkus mv.

Kunstrådet har følgende forslag til at iværksætte deres anbefaling 02:

"Kunstrådet anbefaler at styrke lokale kulturmiljøer med såkaldte kulturpedeller samt en pulje med nye midler til projekter på tværs af bydele. Således kan der sikres mere social og økonomisk bæredygtig kunst og kultur uden for Ringgaden samt flere samarbejder, der bygger bro mellem mennesker og miljøer, udvikler talentmassen og øger mangfoldigheden i Aarhus' kunst- og kulturliv."

Et flertal i Aarhus Byråd har allerede markeret sig på dette område med vedtagelsen af "Ny politisk aftale om udsatte boligområder", januar 2024, hvori indgår, at der afsættes midler til styrkelse af kultur- og idrætslivet i udsatte boligområder.

I aftalen står der: "Erfaringer viser, at det styrker børns trivsel, kompetencer og engagement at deltage i kunst og kultur." Og endvidere: "På den baggrund arbejdes der videre med målrettede indsatser, der kan styrke børns muligheder for at deltage i idræts- og kulturaktiviteter i de udsatte boligområder."

Aftalen indebærer bl.a. bevilling af penge til Kultur- og Sundhedshus Herredsvang og til styrket fokus på kultur og idræt i udsatte områder.

Økonomi:

Der afsættes et årligt millionbeløb til kulturpulje og til medarbejdere, til styrkelse af mere mangfoldig kunst og kultur i Aarhus og mere kunst og kultur udenfor Ringgaden.

Det er vigtigt, at der ikke kun afsættes penge. Der skal også følge medarbejder-timer med, da det kræver en indsats og koordinering, at få en kulturpulje til at fungere optimalt.

Finansiering: Se Alternativets budgetforslag: Regulering af Aarhus Kommunes kulturbudget i takt med væksten i befolkningen. Desuden: Videreførelse af dækningsafgiften på nuværende niveau.

Perspektivering til kulturpolitiske mål i Aarhus:

Aarhus Kommunes Kulturpolitiske Handleplan 2021-28 - Temaet: Åbne arme – åbent sind:

Vi vil:

- Styrke tilgængeligheden og åbenheden i byens kulturtilbud
- Arbejde for at alle borgere oplever Aarhus som deres kulturby
- Give flere mulighed for at deltage i positive, kulturelle fællesskaber
- Styrke kunst- og kulturtilbud i hele byen
- Arbejde for at nedbryde siloer og fremme dialog
- Have fokus på at fremme kulturel diversitet
- Bringe kunst og kultur ud i byrummet

Link: 10 Anbefalinger fra Aarhus Kommunes Kunstråd – Maj 2025:

[https://aabkc.dk/sites/default/files/2025-](https://aabkc.dk/sites/default/files/2025-05/10%20anbefalinger%20fra%20Aarhus%20Kommunes%20Kunstr%C3%A5d_0.pdf)

[05/10%20anbefalinger%20fra%20Aarhus%20Kommunes%20Kunstr%C3%A5d_0.pdf](https://aabkc.dk/sites/default/files/2025-05/10%20anbefalinger%20fra%20Aarhus%20Kommunes%20Kunstr%C3%A5d_0.pdf)